

FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ~IVILI

IM}ALLEF

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.

ILLUM il-{img]a, 12 ta' Lulju, 2002

**Kawla Numru 5
~itazz. Nru. 1436/98JRM**

Nureddine DJELASSI

VS

**Josette SALIBA [ja' Djelassi
mert Nureddine Djelassi u
minnu legalment separata;
b'Degriet tat-3 t'Ottubru, 2000,
Nikol Saliba [ie nominat
kuratur deputat biex
jirrappre\enta lill-minuri
Josmar Djelassi; u d-Direttur
tar-Re[jistru Pubbliku**

II-Qorti:

Rat l-Att ta' ~itazzjoni mressaq fit-2 ta' Lulju, 1998, li bih l-attur ippremetta;

Illi fl-24 ta' {unju, 1998, twielet tifel mill-mart l-attur li ng]ata l-isem ta' Josmar, u [ie re[istrat bil-kunjom ta' l-attur Djelassi li [ie wkoll indikat b]ala l-missier ta' l-istess tarbija Djelassi

Illi l-konvenuta welldet lil din it-tarbija b]ala rizultat ta' relazzjoni adultera u [ie mo]bi mill-attur it-twelid ta' l-imsemmija tarbija, kif ser jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawla u g]alhekk l-attur g]andu dritt li ji`ad li jag]raf it-tarbija Josmar a tenur ta' l-art 170, Kap 16 tal-Kodi`i ~ivili;

G]alhekk l-attur talab lil din l-Onorabbli Qorti g]aliex m'g]andhiex g]ar-ra[unijiet premessi ji[i dikjarat u de`iz illi:

1. Prevja d-dikjarazzjoni li t-twelid tat-tarbija Josmar Djelassi [ie mo]bi lill-attur u din it-tarbija twieldet minn relazzjoni adultera tal-konvenuta Josette Saliba [ia Djelassi mart Nouredine Djelassi minnu legalment separata; l-istess tarbija bl-isem re[istrat ta' Josmar Djelassi ma hix il-wild le[ittimu ta' l-attur mi\~wie[tieg]u ma' l-imsemmija martu konvenuta u mhux bin l-attur u g]alhekk m'g]andux ji[i re[istrat fl-att tat-twelid tieg]u b]ala iben l-attur; u
2. G]aliex il-konvenut Direttur tar-Re[istru Pubbliku, f'ka\ li ti[i milqug]a l-ewwel talba, m'g]andux ji[i ordnat li jaffettwa il-korrezzjonijiet u annotamenti kollha xierqa u ne`essari fl-att tat-twelid ta' l-imsemmija tarbija Josmar Djelassi b'dana li l-attur ma jibqax jidher re[istrat b]ala missier l-istess tarbija;

Bl-ispejje\ - komprizi dawk tar-rikors tal-lum stess g]an-nomina ta' kuraturi deputati kontra l-konvenuta Josette

Saliba [ia Djelassi li tinsab ingunta minn issa stess g]as-subizzjoni flimkien mal-konvenuti l-o]ra;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-attur;

Rat id-Degriet ta' din il-Qorti diversament presjeduta tat-12 ta' Jannar, 2000, li bih]alliet il-kawla *sine die*;

Rat id-Degriet tag]ha tat-22 ta' Mejju, 2000, li bih re[g]et qeg]det il-kawla g]as-smig] g]at-28 ta' {unju, 2000;

Rat il-verbal tas-smig] tal-1 ta' Frar, 2001¹, fejn l-im]arrka Josette Saliba laqg]et l-Avvi\ tas-Smig] tal-kawla u tal-atti tal-istess kawla u ddikjarat li kienet sejra tikkontesta t-talbiet tal-attur;

Rat in-Nota mressqa fil-21 ta' Marzu, 2001, li biha l-im]arrka Josette Saliba e``epiet:

1. Illi t-talbiet attri`i huma fondati fil-fatt u fid-dritt u g]andhom jintlaqg]u peress illi l-attur mhijux missier it-tarbija Josmar li twieldet lilha fl-24 ta' {unju 1998 mir-relazzjoni li hija kellha ma' terza persuna;
2. Illi hija ma g]andhiex tbatl l-ispejje\ tal-kawla peress illi hija kienet [ia separata "de facto" minn \ewgha sa mill-bidu tas-sena 1997, u ma setg]etx tirre[istra t-tarbija ta]t isem]addiehor jew missier mhux mag]ruf peress illi ma kienx g]adda \mien bizzejjed mis-separazzjoni konsenswali;
3. Illi hija lesta takkonsentixxi li tassoggetta lilha nnifisha u, salv dak li jog]gobha tistabilixxi dina l-Onorabbli Qorti, anki lil binha minuri Josmar, g]all-e\aminijiet tad-demmi jew xort'o]ra biex ti[i stabbilita' kull prova genetika dwar il-ka\ u hekk ji[i determinat definittivament il-paternita' ta' l-istess minuri;

---

¹ Paġ. 27 tal-pro`ess

4. Salvi e`ezzjonijiet o]ra permessi mil-li[i;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-istess Josette Saliba;

Rat in-Nota mressqa mill-im]arrek Direttur tar-Re[istru Pubbliku fl-10 t'April, 2001, li biha e`epixxa:

1. Illi dwar il-mertu tal-azzjoni ta' denegata paternita' f'dan l-istadju huwa mhux edott mill-fatti kif allegati fi`-`itazzjoni u g]alhekk jirrimetti ru]u g]al provi u g]al gudizzju ta' din l-Onorabbli Qorti;
2. Illi bla pregudizzju g]as-suespost, g]andu qabel xejn isir id-debitu avviz fil-Gazzetta tal-Gvern ai termini tal-Artikolu 254 tal-Kap 16;
3. Illi wkoll bla pregudizzju, il-bidla li qed tintalab tirrigwarda dokument pubbliku li jikkon`erna minuri u li jekk kemm il-darba tintlaqa' zgur li ser tinfluwixxi fuq il-]ajja futura tal-istess minuri, g]alhekk jin]tieg li kwalunkwe prova li tin]ieb tkun konvin`enti u ammisibbli skondi il-li[i;
4. Illi inoltre u bla pregudizzju, f'ka\ li t-talbiet attri`i ji[u akkolti, g]andhom ji[u kan`ellati l-kliem "the said" mill-kolonna li tirreferi g]al partikolaritajiet tal-omm;
5. Illi in vista tal-fatt li `irkostanzi li taw lok g]al talba g]al korrezzjoni fl-att tat-twelid huma g]al kollox estranei g]all-esponent huwa m'g]andux ji[i soggett g]all-ispejjez;
6. Salvi e`ezzjonijiet ulterjuri;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tad-Direttur tar-Re[istru Pubbliku;

Rat illi Nikol Saliba, kuratur deputat f'isem il-minuri Josmar Djelassi, notifikat kif imiss fis-26 ta' Marzu, 2001², b'kopja

---

²Pa[. 33 *tergo* tal-pro`ess

tal-Att ta`-itazzjoni u bl-Avvi tas-Smig] naqas li jressaq Nota tal-E`ezzjonijiet fil-\mien mog]ti lilu mil-li[i, i\da deher f'bosta mid-drabi meta ssej]et il-kawla;

Rat id-Degriet tag]ha tat-28 ta' {unju, 2001, li bih ordnat li ssir il-pubblikazzjoni fil-Ga\letta tal-Gvern g]all-finijiet tal-artikolu 254 tal-Kap 16, u kif ukoll g]addiet g]all-]atra ta' Christopher Farru[ia b]ala espert forensiku biex iwettaq it-testijiet [eneti`i me]tie[a g]all-finijiet tal-a`ertamenti mfissra fl-artikolu 70 tal-Kap 16;

Rat l-Avvi fil-Ga\letta tal-Gvern³ g]all-finijiet tal-li[i;

Rat ir-Rapport imressaq u ma]luf mill-imsemmi Christopher Farru[ia fis-7 ta' Novembru, 2001⁴, bis-sejbiet dwar l-a`ertamenti [eneti`i mag]mula fuq il-partijiet interessati;

Rat ix-xhieda mog]tija mill-attur bil-mezz tal-affidavit;

Rat il-verbal tas-smig] tat-23 ta' Jannar, 2002, li fih il-partijiet iddikjaraw li kienu qeg]din joqog]du fuq il-konklu\jonijiet tar-rapport forensiku dwar is-sejbiet [eneti`i;

Rat l-atti kollha tal-kawla;

Rat id-Degriet tag]ha tal-4 t'April, 2002, li bih il-Qorti ordnat li l-attur iressaq dokumenti li kienu me]tie[a biex jitqiesu t-talbiet tieg]u;

Rat in-Nota mressqa mill-attur fit-13 ta' Mejju, 2002, flimkien ma\lew[(2) dokumenti mehmulin mag]ha kif mitlub bl-imsemmi Degriet⁵;

Rat id-Degriet tag]ha tal-21 ta' Mejju, 2002, u tal-4 ta' Lulju, 2002, li bihom]alliet il-kawla g]as-sentenza;

---

³ Pa[. 51 tal-pro`ess

⁴ Pa[[. 46 sa 49 tal-pro`ess

⁵ Pa[[. 56 sa 62 tal-pro`ess

Ikkunsidrat:

Illi din hija kawla ta' `a]da ta' paternita'. L-attur, li hu mi\lewwe[lill-im]arrka Josette Saliba, qieg]ed jg]id li t-tifel Josmar Djelassi, mwieled minnha, mhux ibnu;

Illi g]al din l-azzjoni, l-im]arrka Josette Saliba, omm it-tarbija, laqg]et billi qablet mat-talbiet tal-attur]lief g]al dik tal-ispejje\ g]aliex qalet li ma kienx bi]tija tag]ha li binha [ie re[istrat b]ala bin l-attur imma g]aliex ma kienx ilha mifruda legalment minn ma' \ew[ha \mien bi\lejjed qabel ma twieled l-istess iben;

Illi l-azzjoni tal-attur hija msejsa fuq dak li l-li[i tfisser fl-artikolu 70 tal-Kapitolu 12 tal-Li[ijiet ta' Malta;

Illi mill-provi mressqa fl-atti tal-kawla jirri\ulta li l-attur u l-im]arrka Josette Saliba i\lew[u f'Malta, bil-forma `ivili, fl-1 ta' Settembru, 1993<sup>6</sup>. Infirdu legalment fis-16 t'April, 1998, b'kuntratt ta' firda personali<sup>7</sup>. Illi sa\-\mien li sar il-kuntratt il-partijiet jidher<sup>8</sup> li kienu jg]ixu g]al rashom, g]alkemm it-tnejn li huma fl-istess belt: dak inhar tal-kuntratt l-attri`i kienet tqila bit-tarbija li dwarha saret din il-kawla. Fil-kuntratt jing]ad li l-mara stqarret li t-tarbija li kienet qeg]da [[orr kienet tnisslet minn relazzjoni li kellha barra \-wie[minn ma' ra[el ie]or. It-tarbija twieldet fl-24 ta' {unju, 1998⁹;

Illi mir-rapport forensiku jirri\ulta li l-espert wasal g]all-fehma li l-impronta [enetika li tinstilet mill-kampjuni tar-rieq me]uda mill-attur, mill-minuri u minn omm it-tarbija, tne]]i lill-attur milli jitqies b]ala l-missier bijolo[iku tal-istess minuri;

Illi g]al dak li jirrigwarda l-aspetti legali tal-ka\, g]andu jing]ad li l-azzjoni mibdija mill-attur hija wa]da minn tliet (3) g]amliet

⁶ Affidavit tal-attur f'pa[. 39 tal-pro`ess

⁷ Ara "Dok A" f'pa[[. 58 sa 61 tal-pro`ess

⁸ Ara klawnsola 8 tal-kuntratt tal-firda personali f'pa[. 60 tal-pro`ess

⁹ Ara "Dok B" f'pa[. 62 tal-pro`ess

ta' azzjonijiet li l-li[i tag]na tag]raf li jistg]u jsiru biex ti[i mi`]uda l-le[ittimita' ta' wild. Il-li[i<sup>10</sup> tissejjes fuq il-pre\unzjoni jew massima li *pater est quae iustae nuptiae demonstrant*. L-azzjoni g]a`-`a]da tal-paternita' hija e``ezzjoni g]al dik il-pre\unzjoni, u `irkostanzi mfissra mil-li[i li fihom dik l-azzjoni tista' tirnexxi huma tassattivi, fis-sens li, jekk l-ebda wa]da minn daww i`-`irkostanzi ma trie[i, l-azzjoni tfalli;

Illi l-li[i tag]na tag]raf erba' (4) `irkostanzi fejn ir-ra[el tal-omm jista' ji`ad il-wild ta' martu b]ala wildu: jekk ise]]lu juri li (a) bejn it-tliet mitt jum u l-mija u tmenin jum qabel twieldet it-tarbija, huwa kien "fl-impossibilita' fil-ika li jg]ammar ma' martu min]abba li kien bog]od minnha jew min]abba xi a`ident ie]or"; (b) matul il-\mien imsemmi, kien mifrud minn martu *de facto* jew legalment; (c) matul il-\mien imsemmi kien milqut b'impotenza, ukoll jekk wa]da fit-tnissil; jew (d) fil-\mien imsemmi martu kienet g]amlet adulterju jew]biet it-tqala u t-twelid, u, barra minn hekk, jipprova xi fatt ie]or li x'aktarx jeskludu dik il-paternita'. Huwa bi\\ejjed li l-attur ise]]lu jissoddisfa mqar wa]da minn dawn l-erba' `irkostanzi;

Illi huwa me]tie[ukoll li biex l-azzjoni sse]] trid tinbeda fi \mien sitt (6) xhur, li jibdw g]addu mit-twelid tat-tarbija, jekk ir-ra[el ikun jinsab f'Malta; jew minn mindu ji[i lura Malta; jew minn mindu jintebah bit-twelid, jekk dan u t-tqala ta' qablu jkunu n\ammu mo]bija minnu¹¹;

Illi, fil-ka\ quddiem il-Qorti, l-azzjoni saret f'waqtha, imqar]mistax-il jum wara t-twelid tal-minuri;

Illi l-li[i tag]milha `ara wkoll¹² li l-istqarrija tal-omm li \ew[ha m'huwiex missier it-tarbija ma tiswiex biex tne]]i min-nofs il-paternita' ta' \ew[ha fuq it-tarbija li tkun welldet;

Illi l-g]an tal-azzjoni ta' `a]da ta' paternita' iwassal biss g]al dikjarazzjoni li \ew[l-omm mhux missier it-tarbija tag]ha: l-

¹⁰ Art. 67 tal-Kap 67

¹¹ Art. 73 tal-kap 16

¹² Art. 70(2) tal-kap 16

ebda konkluzjoni jew prova dwar min tassew huwa l-missier ma hija me]tie[a;

Illi minn dak li jing]ad i]jed 'il fuq, jo]ro[`ar li l-attur kien jaf li l-im]arrka kienet]ar[et tqila. Din il-qag]da [iet mistqarra mill-im]arrka wkoll fuq il-kuntratt tal-firda personali, fejn hija \iedet tg]id li t-tarbija kienet il-frott ta' relazzjoni li kellha ma' ra[el ie]or (mhux imsemmi) barra \-wie[. Kemm l-im]arrka u kif ukoll l-attur jg]idu li, qabel ma nfirdu legalment, kienu jg]ixu g]al rashom sa mill-bidu tal-1997, ji]ifieri s-sena ta' qabel ma twieldet it-tarbija¹³. Ma ntweru bl-ebda mod li, minn mindu l-partijiet infirdu fil-fatt sa ma nfirdu legalment, re[g]u g]exu flimkien imqar g]al \mien qasir;

Illi g]alhekk jidher li l-attur qieg]ed isejjes l-azzjoni tieg]u fuq dak li jipprovdi l-artikolu 70(1)(b) u 70(1)(d) tal-Kodi`i ~ivili;

Illi l-im]arrka Josette Saliba tg]id li r-re]istrazzjoni ta' binha Josmar b'kunjom l-attur sar minkejja fiha, min]abba li, g]alkemm fi \mien it-twelid kienet di[a' mifruda legalment minn mal-attur (kif jixhed l-Att tat-Twelid tal-minuri), ma kienx g]adda \mien bi\lejjed biex il-pre\unzjoni tal-paternita' ta' \ew[ha tixxejjen. Dan huwa kollu possibbli, imma jibqa' l-fatt li dak li se]] kien l-effett dirett ta' g]amilha, kif muri wkoll fl-istqarrija tag]ha li kellha relazzjoni ma' ra[el ie]or barra \-wie[u dan qabel ma nfirde legalment minn ma' \ew[ha l-attur;

Illi, min-na]a tieg]u, l-im]arrek Direttur tar-Re]istru Pubbliku ma kellu l-ebda g]a\la o]ra g]ajr li jirre]istra lit-tarbija b'kunjom \ew[ommha, ladarba din kienet mi\lew[a lill-attur fil-bi`a l-kbira mi\-\mien tat-tqala bl-istess tarbija;

Illi l-Qorti ssib li l-azzjoni attri`i hija msejsa sewwa, jekk mhux ta]t il-paragrafu (b) tas-subartikolu 1 tal-artikolu 70, \gur ta]t il-paragrafu (d) tal-istess sub-artikolu. Dan jissa]]a] i]jed bi`-`irkostanza tas-sejbien forensiku li jeskludi lill-attur milli jitqies b]ala missier il-minuri mwieled mill-im]arrka Josette Saliba;

¹³ Ara paragrafu 2 tad-Dikjarazzjoni ma]lufa ta' Josette Saliba, f'pa[. 31 tal-pro`ess

G]al dawn ir-ra[unijiet, il-Qorti qeg]da tidde`iedi billi:

Tilqa' l-ewwel talba attri`i u tiddikjara li l-minuri li [[ib l-isem ta' Josmar Djelassi, imwieled mill-im]arrka Josette Saliba fl-24 ta' {unju, 1998, m'huwiex iben l-attur;

Tilqa' t-tieni talba attri`i u tordna li fl-Att tat-Twelid tal-istess minuri li j[ib in-Numru Progressiv elfejn erba' mija u wie]ed u sittin tal-elf disa' mija u tmienja u disg]in (2461/98), kull konnotat jew tag]rif dwar "*Missier it-Tarbija*" ta]t kull wa]da mill-intestaturi f'dak l-att jit]assru u, fl-intestatura "*isem u Kunjom*" dwar il-missier tat-tarbija jid]lu l-kliem "*unknown father*";

U billi ma ntweriex li l-im]arrek Direttur tar-Re[istru Pubbliku ja]ti g]all-mod kif [ie mfassal l-Att, billi l-attur se]]lu juri li kellu ra[un jifta] din il-kawla, u billi l-minuri ma ja]ti xejn g]a`-`irkostanzi tat-tnissil u t-twelid tieg]u, **tikkundanna lill-im]arrka Josette Saliba t]allas l-ispejje\ kollha tal-kawla.**

Moqrija

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LI.D.,
12 ta' Lulju, 2002

**Charles Falzon,
Deputat Re[istratur,
12 ta' Lulju, 2002**